

VITA SACKVILLE-WEST

Pasajera a Teherán

EDITORIAL MINÚSCULA, COL.: PAISAJES NARRADOS. TRAD.: CARLOS MAYOR. 2010

► La autora relata el viatge que emprengué (enero de 1926) en tren, en barco y en automóvil, por el centro y el sur de Europa, Oriente Próximo y Oriente Medio, para reunirse con su marido, **Harold Nicolson**, destinado en la capital de la antigua Persia por la diplomacia británica. Un año después regresó a Irán, y cruzó a pie con una pequeña caravana de mulas la cordillera Bajtiari, uno de los territorios más agrestes del país. De esta expedición, surgieron las páginas de *Doce días*, incluidas también en este volumen, de prosa enérgica y repletas de ingeniosas impresiones.

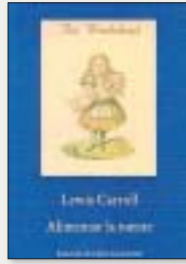

VV AA

For sale o 50 veus de la terra

EDICIONS 96, POESIA, 2010

► Selecció de 50 poemes inèdits d'autors i autores valencians, dedicats als nostres paisatges, al nostre territori, en una coordinació a càrrec de la editora i poeta **Maria Josep Escrivà**. Llibre col·lectiu que per una banda reivindica la bellesa de cada racó del seu país. Poesia però, que també denuncia la desfeta que està patint. Obri el poemari **Marc Granell** amb un títol molt adient, *Terra lliure*, i el clou **Josep Piera** cantant a la Drova, el paradís del Montdúver. Cant de denúncia que no renuncia a la recerca de la bellesa a través de la paraula escrita.

LEWIS CARROLL

Alimentar la mente

PEQUEÑA BIBLIOTECA, EDITORIAL GADIR, 2010. TRADUCCIÓN DE CARLOS GARCÍA SIMÓN

► Este volumen contiene dos de los textos del genial autor de *Alicia* desconocidos para el lector en español. El primero, *Alimentar la mente*, es una conferencia sobre la lectura y sus bondades, en clave de humor y genial por momentos. El segundo texto, *Ocho o nueve sabias palabras sobre escritura epistolar*, es un texto amable, curioso, delirante y lleno de humor. En él Carroll describe sus singulares prácticas a la hora de redactar y clasificar su correspondencia. La edición contiene las ilustraciones en color que acompañaron a la edición inglesa de 1890.

HENRY JAMES

Eugene Pickering

CONTRASEÑA, TRAD.: ISMAEL ATTRACHE, ILUSTRACIONES, JESÚS CISNEROS, 2010

► Contraseña nace con la intención de dar forma a un catálogo en el que convivan tanto obras inéditas o editadas hace mucho tiempo de autores muy conocidos por el lector español. Entre sus primeros títulos, *Eugene Pickering*, de **Henry James**. Como dice **Molina Foix**, «James es el narrador lineal pero infaliblemente sutil que seduce con sus elementos novelescos: la inagotable capacidad fabuladora, el uso de la sorpresa y el misterio o el incomparable arte para sugerir en pocas líneas la clave del carácter de un personaje».

Apareix el manuscrit original d'una de les obres més polèmiques de Raymond Carver on es mostra com un autor més sensible i narratiu que en les versions que de la seua obra feia el seu editor, Gordon Lish

L'escriptor alliberat de l'editor

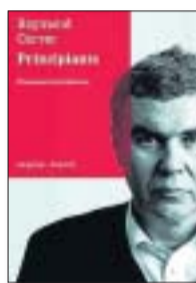
Narrativa

POR MOISÈS DE PABLO

■ **Raymond Carver** (1939-1988) ha estat un dels renovadors de la narrativa contemporània amb històries punyents com un ganivet que toquen temes quotidians com la solitud, les il·lusions perdudes o els desenganys. Considerat una de les gran mostres del realisme brut, del *dirty realism*, des de fa poc s'ha descobert que la prosa que ens ha arribat no era com ell l'havia escrit. Aquest llibre, el seu més conegut, batejat després com *De què parlem quan parlem d'amor*, mostra fins a quin punt un autor pot ser transformat i manipulat. Un autor antidigressiu, que fuig de la reflexió com del dimoni, amb frases curtes que amagaven els plecs de la història fins a límits inconcebibles.

Raymond Carver ha estat idolatrat per un

segment del gran públic, amb obres com *Catedral*. I atacat per part de la crítica, que ha titllat, amb raó, les seves històries com a esquemàtiques, poc literàries i mancades de depuració, i absents d'un sentiment profund. Les seves històries, amb personatges al límit, éssers anònims a punt d'explotar, situats en ambients anodins com urbanitzacions, o pisos deixats de la mà de Déu, es capbussen en els nostres límits, religiosos, morals, sentimentals i comunicacionals. Com les seves històries, la vida de Carver va ser molt dura. Amb un caràcter introspectiu, alcohòlic, torturat i abocat a l'escriptura, es va passejar per feines diverses, vagarejant d'un costat a l'altre dels Estats Units, intentant malviure de la literatura. Cosa que només aconseguiria, cap al final de la seva trajectòria, quan una universitat li va concedir una beca per a poder escriure, a canvi d'unes classes, mínimes, i que tractava d'evitar: era més que res, un donatiu per continuar gaudint d'aquest escriptor. La seva tra-

RAYMOND CARVER

Principiants

ANAGRAMA/EMPÚRIES

2010. TRAD. JESÚS ZULAIKA/FERRAN RÀFOLS.

jectòria no s'entendria sense la intervenció del seu editor, **Gordon Lish**.

Lish és el causant i culpable de la fama de Carver. Veient el seu gran potencial, era ell qui, en persona, i a costa d'extirpar la veritable ànima de l'autor, s'encarregava de polir els textos. És a dir, de manipular els originals de l'autor. Dotant-los del toc Carver: històries quotidianes, retocades fins a fer de la narració una difícil línia de dolor, enfonsament o pèrdua. Lish és el pare putatiu dels èxits de Carver: *Si em necessites, truca'm*, *Catedral* o *De què parlem quan parlem d'amor*. A canvi, veiem fins a quin punt un autor pot ser manipulat i disfressat. Ara es publica *Principiants*, que és la versió original de *De què parlem quan parlem d'amor*, publicada el 1981, i el retrat d'aquesta sèrie d'històries és més complex que allò que Lish va mos-

trar. Lish va eliminar llargs fragments narratius que aquí apareixen amb tota la seva força. En va reescriure d'altres, fins i tot els finals i els títols. La manera d'actuar dels diferents personatges, els engranatges interns dels sentiments i les seves motivacions, es veu molt més clar en aquest original, i sobretot ens sorprèn un autor que es passeja per la poesia sense problemes. Un autor molt més positiu i optimista, una imatge ben allunyada d'aquesta fredor que envaïa els textos i que amenaçava per allunyar-te del narrador. L'univers dels textos postcarverians són més actuals i clàssics en opinió d'aquest crític, que no pas aquest congelat ambient postmodern que va crear Lish per a la seva obra. Un Carver sense retocar hagués triomfant? No ho sabem, no el van deixar. Com un Frankenstein rediviu, aquesta nova mirada de Carver, la literatura postcarveriana resulta més càlida que allò que pensàvem: una reflexió sobre l'èxit i la manera com ens arriba.

Quadern de bitàcora

Poesia

POR J. RICART

■ Després del seu darrer *Viure encara*, la polifacètica **Pepa Úbeda** (professora, artista i animadora cultural) torna a la càrrega amb el guardonat llibre *Varador de sorra*, un recull de quaranta poemes que ens proposa un recorregut cap a la geografia de l'autoconeixement. A partir d'unes cites de **Kavafis**, la valenciana reprén el concepte de l'experiència vital com un enriquidor viatge, amb una dimensió espacial cap a l'exterior i una altra cap a l'exploració de l'ànima «escrivint versos so-

bre la cinta delerosa de la vida ella / recitantlos pel camí obstinat de la mort jo». No debades, l'autora va declarar en una entrevista que «la poesia és un viatge a l'interior de mi mateix, des d'una perspectiva psicoanalítica, que ha de travessar l'infern si es vol arribar al cel».

Pel que va a la seua composició es poden distingir tres blocs significatius. La primera part *Orografia del silenci* serveix de breu pòrtic, amb uns versos torrencials on es barreja de forma irracional vida i escriptura. Uns poemes que combinen elements onírics, monòlegs interiors (*Conte a dues mans*) i que incorporen topografies noves com les dels aeroports (*La malaleta vella*).

La segona part *Llinatges d'amor* ocupa ben

bé el gruix del volum, i està emmarcada en una localització mediterrània (Palerm, Marsala, Eri-ce, i sobretot, Istanbul); però sempre defugint de l'apunt exòtic i la panoràmica turística, en benefici d'un procés reflexiu (potenciat, tal volta, per la solitud i la distància). Després de l'esclat inicial, ací els versos s'asserenen i s'amaren d'una rica sensualitat metafòrica, deutora de la tradició aràbiga. Poemes que ens parlen de l'amor anònim, del qual sols resta el testimoni de l'escriptura (*A la vora del fossat*), de les empremtes de violència del desig (*Resa*) o per exemple, de la idea tântrica del sexe com acte creatiu i diví (*Segona nit*).

Per últim, *Segon naixement* tanca el recull, a mode de colofó, amb una sèrie de peces breus que posen el contrapunt, amb un to agre dolç tenyit una mica pel pessimisme del desamor, la melangia, i l'oblit.

Varador de sorra més que un llibre a l'ús de poemes és un quadern de bitàcola que registra l'itinerari íntim i personal de l'autora. Això

PEPA ÚBEDA

Varador de sorra

► Premi Benet Ribas de Poesia, 2009

PAGÈS EDITORS. LLEIDA, 2009

sí, escrit amb un gust exquisit per la imatge; i un vers lliure marcat per lletanies i càntics — quasi bíblics — capaços d'atrapar-nos amb la seua invisible musicalitat. Com si foren càntics de sirena.